

Indhold

**Hovedrengøring af
efteruddannelser** side 4

De dårligst uddannede skal forrest i køen, og arbejdsgiverne skal selv betale for virksomhedsrettet undervisning, fremgår det af finansloven for år 2000

TIC skal rådgive om service side 5

De teknologiske informationscentre skal spille en større rolle i den regionale erhvervsfremme-indsats

**Arbejds miljø
for de mindste** side 7

Manden bag trolde Ar og MI – skolekonsulent Flemming Krogsgaard Jørgensen fra Sydals – har modtaget en arbejds- miljøpris for sine kurser og materialer til folkeskolen

**Dokumentarserie
vises nu på DR 2** side 8

LO trækker sig som sponsor for TV-serien »Plads til os alle«, som nu vil blive sendt fra onsdag den 23. januar

**Behov for dialog om
ny førtidspension** side 9

Kommende førtidspensionister med en væsentlig resterhvervsevne skal fortsat kunne udsluses til arbejdsmarkedet, skriver LO-amtsformand Willy Sahl i Månedens indlæg

Arbejdslivet præger Finanslov 2000

De danske lønmodtagere fylder meget i dette års finanslov – Servicejob, bedre uddannelse til ufaglærte og fleksjob til de svage er blot nogle af de mange punkter, der udgør finansloven for det kommende år

I det brogede kludetæppe, som tegner Danmarks husholdningsregnskab for det kommende år, udgør arbejdsmarkedet indtil flere af de største og mest farvestrålende lapper.

Finansloven for 2000 er stykket sammen af en lang række enkelt aftaler, som regeringen har indgået med især Centrum-Demokraterne og Socialistisk Folkeparti. Mens de borgerlige partier – Venstre, de konservative og Kristeligt Folkeparti – har haft en finger med i spillet på nogle enkelte områder.

Mest iøjnefaldende er aftalen om voksen- og efteruddannelserne. Aftalen har været undervejs meget længe, men nu skulle det være sikkert, at de med mindst uddannelse fremover skal forrest i køen til uddannelsesinstitutionerne.

Det betyder, at de, der allerede har siddet meget på skolebænken, skal have deres arbejdsgiver til at betale mere til deres efteruddannelses. Ligesom virksomhederne selv skal til pungen, når de skal have deres medarbejdere specialuddannet til en bestemt maskine.

Målet er at sikre flere kortuddannede en faglært uddannelse. Derfor skal de have bedre muligheder for at friske fagene dansk og matematik op. Ligesom undervisning af voksne i IT og samfundsfag skal være et tilbud.

Aftalen giver også mulighed for at få erfaringer og kortere AMU-kurser godkendt som en del af uddannelsen til faglært.

Servicejob til ældre ledige

En anden væsentlig lap i kludetæppet er de nye servicejob, som de lidt ældre ledige over 48 år til næste år får mulighed for at få.

Baggrunden er, at mange ældre ledige har svært ved at få job, samtidig med, at det offentlige har brug for flere hænder til for eksempel at tage sig af de ældre, gå til hånd på sygehusene og

sikre service og tryghed i togene.

De danske amter og kommuner kan derfor de næste to år få 100.000 kroner i tilskud om året, hvis de ansætter en ældre ledig i en fuldtidsstilling. Kravet er dog, at den ledige har været uden arbejde i mindst halvandet år, og at de offentlige arbejdsgivere ikke nedlægger stillinger for at få plads til en servicejobber.

Regeringen forventer, at der kan skabes 6.500 servicejob i 2000 og 10.000 i 2001.

Tilskud til indkøb

Flere job står der også hele vejen over aftalen om førtidspensioner. Samtidig med at reglerne for førtidspension bliver gjort mere simple, skal det nemlig også være lettere at få et fleksjob.

De private virksomheder skal fristes til at ansætte en fleksjobber, ved at man fra statens side letter de administrative byrder, og ved at kommunerne skal stille en særlig virksomhedsservice til rådighed. Den skal blandt andet hjælpe med at finde den rigtige fleksjobber til virksomheden.

Det skulle også gerne give flere job, når hjemmeserviceordningen endnu en gang bliver ændret. Tidligere på året røg vinduespudsning, indkøb og hundeluftning ud af ordningen.

Men det er nu lykkes CD at få indkøb tilbage på listen, ligesom børnefamilierne får mulighed for at få tilskud til børnepasning uden for institutionernes åbningstider.

Lapper på arbejdsmarkedsreform

Endelig lapper finansloven også på de huller, som er opstået, efter at arbejdsmarkedsreformen trådte i kraft i begyndelsen af 1999.

Dengang besluttede man blandt andet, at ledige i aktivperioden ikke må være uden aktivering i mere end fire uger ad gangen. Men det har givet en masse bøvl hos AF, og fra flere sider har der lydt anklager om meningsløs aktivering for at kunne leve op til kravene.

Fire-ugers-reglen bliver derfor afskaffet. I stedet skal AF satse mere på, at den ledige er i aktivering i 75 procent af aktivperioden.

Også aktiveringen af ledige på 58 og 59 år bliver nu mere fleksibel, således at det er op til AF at vurdere, om de partout skal aktiveres. De 58- og 59-årige har dog stadig ret til aktivering, hvis de ønsker det.

NET-Redaktionen

Læs mere om den ny finanslov inde i nyhedsbrevet.

Nej til hærværk mod nazister

Plakatsøjlen

Formanden for LO Storkøbenhavn, *Peter Kay Mortensen*, tager skarpt afstand fra de aktivister, som tirsdag før jul med motorsav forsøgte at nedlægge et plankeværk ved hovedkvarteret for Danmarks National Socialistiske Bevægelse (DNSB) på Hundige Strandvej i Greve.

- Vores argumenter mod nazisterne bliver forringet, og det faglige arbejde bliver svækket, hvis nogen går ud og gør sådan noget, siger Peter Kay Mortensen til NET-Redaktionen.

- Jeg synes det er urimeligt, hvis det er folk fra en fagforening, der står bag hærværket mod nazisterne. Det tager jeg helt klart afstand fra. Vi kan bruge vores argumenter ude på arbejdspladserne og demonstrere fredeligt. Men at gå over til korporligheder skader vores troværdighed og den folkelige opbakning til fagbevægelsen, siger Peter Kay Mortensen.

Han oplyser, at han tidligere selv har deltaget i demonstrationer ved

nazisternes hovedkvarter i Greve, hvor han har advaret mod at lade protesterne mod nazisterne eskalere og føre til voldsepisoder.

DNSB-leder varetægtsfængslet

Ifølge dagspressen var det aktivister fra SiD's Jord og Beton-afdeling i København, der stod bag aktionen mod nazisternes hovedkvarter.

I forbindelse med aktionen i Greve blev flere personer kvæstet, da en bil tilsyneladende forsætligt kørte ind i gruppen af aktivister. Politiet anholdt efterfølgende lederen af DNSB, Jonni Hansen, og sigtede ham for drabsforsøg.

Jonni Hansen har over for politiet erkendt, at det var ham, der kørte bilen, men har nægtet sig skyldig. Jonni Hansen blev den følgende dag ved Retten i Roskilde varetægtsfængslet frem til den 13. januar.

Kommende aktiviteter

Plakatsøjlen

14-15/1 LO's virksomhedskonference på LO-Skolen.

15/1 Erik Styrbjörn Pedersen, modtager af LO's kulturpris 1999, åbner ny udstilling på Arbejdermuseet.

14-15/3 LO-amtskonference på Højstrupgård.

27/3 Flygtninge/indvandrerkonference for LO-amterne på Odense Congress Center.

Arbejdsmarkedspolitik

De dårligst uddannede skal have mulighed for at komme forrest i køen til uddannelse, og arbejdsgiverne skal selv til at betale for virksomhedsrettet undervisning. Det står nu sort på hvidt i den nye finanslov for år 2000

Hovedrengøring af voksenuddannelser

Afsnittet om voksen- og efteruddannelse i Finansloven for år 2000 lægger op til en grundig hovedrengøring i det hav af uddannelses tilbud, som danske virksomheder og lønmodtagere gratis kan benytte sig af.

Ud fra deisen at der ikke er råd til det hele, skal de mange danskere, der ikke har siddet så meget på skolebænken, nu have mulighed for at fylde på vidensbægeret. Mens de, der allerede har fået en stor bid af den danske uddannelseskage, pænt må gå til arbejdsgiveren for at få penge til videre- og efteruddannelse.

Samtidig skal arbejdsgiverne selv gribe til lommerne, når de fremover vil have medarbejdere uddannet til at arbejde med for eksempel en speciel maskine.

Der skal også støves godt af blandt de mange godtgørelsesordninger og ryddes ud i junglen af kursustilbud, hvoraf nogle bliver beskyldt for at være meningsløse.

Afbetaling på uddannelsesgæld

Der skal kort sagt prioriteres på uddannelsesfronten i det kommende år.

– Vi vil begynde at betale af til dem, vi har en uddannelsesgæld til, siger undervisningsminister *Margrethe Vestager* (R). Det er hende og arbejdsminister *Ove Hygum* (S), der skal føre kost og fejebakke i et tættere samarbejde mellem de to ministerier.

De kortuddannede skal på flere fronter hjælpes og motiveres til at tage en faglært uddannelse. Det sker, fordi de ufaglærte job langsomt forsvinder, mens arbejdsmarkedet i stigende grad mangler faglærte.

I dag har omkring 400.000 danskere svært ved at læse, skrive og regne. De skal nu have bedre muligheder for at

få kundskaberne frisket op og eventuelt suppleret med viden om samfundet og IT.

Samtidig skal der være mulighed for at overføre arbejdserfaring og viden fra AMU-kurser til uddannelses-systemet, så de erfarne ufaglærte ikke skal starte helt forfra, før de kan skrive faglært på visitkortet.

Dertil kommer en ny grunduddannelse for voksne (GVU), hvor voksne, der ikke kan få en egentlig uddannelseskontrakt med deres arbejdsgiver som voksenlærling, over seks år kan tage en uddannelse som faglært.

Indsats for de mindre virksomheder i 2001

Staten skyder 3,5 milliarder kroner i voksen- og efteruddannelserne, men er det ikke nok, kan arbejdsgiverne sammen med lønmodtagerorganisationerne bede Folketinget indføre et arbejdsgiverbidrag til den nye Arbejdsmarkedets Uddannelsesfinansiering (AUF), som fremover skal styre voksen- og efteruddannelserne.

Den beslutning har ikke vakt begejstring hos arbejdsgiverne, som hidtil har fået en meget stor del af deres uddannelsesbehov dækket af den danske statskasse. Der bliver nemlig også sparet på AMU-uddannelserne, som mister 175 millioner kroner i 2000 og 240 millioner kroner i 2001.

Og i erkendelse af, at mange mindre virksomheder har svært ved at overskue mulighederne for efteruddannelse af medarbejderne, bliver der fra 2001 gjort en ekstra indsats for at nå ud til dem.

50 millioner kroner skal sikre, at der bliver oprettet lokale forsøg med uddannelsesplanlægning i de mindre virksomheder.

NET-Redaktionen

TIC-centre skal også rådgive om serviceerhverv

Erhvervspolitik

Erhvervsministeren har det sidste ord om forslaget til ny struktur for de teknologiske informationscentre, som skal spille en større rolle i den regionale erhvervsfremmeindsats

De teknologiske informationscentre skal spille en større og mere aktiv rolle i den lokale og regionale erhvervsfremmepolitik i de kommende år. Det er formålet med den strukturomlægning af TIC Danmark og de 17 TIC-centre landet over, som nu er ved at være forhandlet på plads.

Kan erhvervsminister *Pia Gjellerup* sige god for det sæt vedtægtsændringer, der er lagt på bordet, vil de nye bestemmelser komme til at gælde fra årsskiftet. Dog skal der en række forhandlinger til i de enkelte amter, før det står endeligt klart, hvor omfattende strukturændringer der kan blive tale om.

Under alle omstændigheder er der lagt op til en styrkelse af erhvervsfremmeindsatsen i amter og kommuner på flere fronter, mener økonom i Arbejderbevægelsens Erhvervsråd *Arne Skov Andersen*, som er medlem af TIC Danmarks repræsentantskab.

Han peger på, at TIC-centrenes arbejdsområde udvides, så servicesektoren – som fremtidens vækstområde – inddrages i arbejdet på lige fod med industri og håndværk. Der er tale om en meget broget sektor, der både omfatter store brancheorganisationer som Dansk Handel og Service, men også mange mindre serviceområder med store vækstmuligheder.

Ny amtsmodel

Beskæftigelsesmæssigt påkalder servicevirksomhederne sig stor interesse i disse år. Derfor er der god mening i at yde den bedst mulige teknologiske rådgivning og service, så de erhvervs-mæssige muligheder kan udbygges og udvikles mere målrettet end hidtil, understreger *Arne Skov Andersen*.

Samtidig lægges der op til, at amterne – hvis de ønsker det – skal kunne

gå ind og finansiere en øget aktivitet fra TIC-centrenes side. Hidtil har staten dækket ca. tre fjerdedele af centrenes udgifter. Som noget nyt skal amterne nu have mulighed for at yde et bidrag af samme størrelse som staten – i alt op imod 50 mill. kr. for 1999 – mod at centrene omdannes til selvejende institutioner med selvstændige centerbestyrelser. De skal dog fortsat være tilknyttet TIC Danmark via samarbejdsaftaler, kontrakter mv.

I forvejen har bl.a. Viborg amt gode erfaringer med et udvidet samarbejde mellem amt og TIC-center. Det er nu op til de øvrige amter, om de har lyst til og mulighed for at følge eksemplet fra det nordvestjyske. De aktuelle forhandlinger tyder på, at ca. halvdelen af amterne er parat til at gå med på modellen med udvidede aktiviteter, tilføjer *Arne Skov Andersen*.

Centerudvalg skal udvides

For de amter, der vælger at beholde den gamle ordning, vil forholdet mellem de regionale centre og TIC Danmark fortsætte som hidtil. Hvis de foreslåede ændringer gennemføres, vil det få konsekvenser for sammensætningen af de 16 centerudvalg og af TIC Danmarks bestyrelse og repræsentantskab. Det bliver nødvendigt med en udvidelse af disse forsamlinger dels for at få plads til serviceerhvervenes repræsentanter, dels for at sikre amterne større indflydelse i de enkelte centre, hvis de beslutter at styrke deres økonomiske engagement.

LO-amterne er repræsenteret i alle de nuværende centerudvalg og vil også være det i de nye centerbestyrelser. Også Arbejderbevægelsens Erhvervsråd udpeger repræsentanter både til de gamle udvalg og de nye bestyrelser.

Yderligere oplysninger om planerne for den fremtidige struktur på TIC-området kan fås ved henvendelse til økonom Arne Skov Andersen, Arbejderbevægelsens

Erhvervsråd, tlf. 33 31 22 62, og til direktionsassistent Ole Møller Nielsen, TIC Danmark, tlf. 89 43 89 00.

Erfaringer fra arbejdsskader blev omsat i forbedringer

Arbejds miljø

FASA-projektet i Ringsted kommune har netop modtaget en pris fra Fondet for Arbejderbeskyttelse. Sygemeldte kom tilbage til arbejdspladsen med hjælp fra BST

Det må kunne lade sig gøre at bruge de arbejdsskadedes historie til at gøre arbejdsmiljøet bedre. Det var udgangspunktet for et projekt med navnet FASA, Forebyggelse af Arbejdsbetinget Sygefravær og Arbejdsskader, som blev gennemført i Ringsted kommune i perioden 1995-1998. Projektet blev forleden tildelt en pris fra Fondet for Arbejderbeskyttelse.

Baggrunden var en årelang frustration hos sagsbehandlerne i en række fagforeninger. De var vidne til, at mange arbejdsskadede røg ud af arbejdsmarkedet, uden at der blev set på, hvad årsagen til udstødningen var, og om den kunne undgås.

– Filosofien var, at vi ikke bare kunne rette indsatsen mod, hvad vi ville gøre, når folk var blevet skadet. Vi måtte blive klogere af, at det var gået galt én gang, og sørge for, at historien ikke gentog sig, fortæller civilingeniør Per Tybjerg Aldrich fra Center for Arbejdsliv på Teknologisk Institut i Tåstrup. Han har været koordinator for projektet, som er finansieret af Socialministeriet.

Kontakt til BST

I første omgang blev modtagere af sygedagpenge i Ringsted kommune spurgt, om de mente, at deres arbejde var årsag til deres sygemelding. Svarede de ja, fik de et tilbud om at deltage i FASA-projektet. En del ville ikke medvirke, fordi de var bange for arbejdsgivernes reaktion. Ca. 2/3 af de sygemeldte angav forholdene på arbejds-

pladsen som årsag til sygdommen, og 67 valgte at deltage i projektet.

Næste led var at etablere et grænseoverskridende samarbejde mellem de sociale myndigheder og arbejdsmiljøapparatet, som hidtil havde fungeret i hver deres system. Kommunens sagsbehandlere kontaktede BST, som derefter tog ud på arbejdspladsen. Ikke alle arbejdsgivere var i starten lige begejstrede for besøget. De mente ikke, at arbejdsforholdene var skyld i sygemeldingerne, fortæller Per Tybjerg Aldrich.

Brug og smid væk

Især i den offentlige sektor var vi vidne til en lidt kynisk "brug og smid væk-holdning" til de ansatte, siger han. Men klimaet blev forbedret under vejs, og projektet kan fremvise en række eksempler på, at arbejdsmiljøet for både de arbejdsskadede og deres kolleger er blevet forbedret.

– Et af eksemplerne er en rengøringsassistent, som efter sin sygemelding er vendt tilbage på fuld tid. Hun har kunnet genoptage sit arbejde, efter at BST har vejledt hende i bedre arbejdsstillinger og fået rengøringsfirmaet til at investere i nye arbejdsredskaber.

Endelig har BST i det pågældende tilfælde taget kontakt til leverandøren af udstyr på arbejdspladsen med en opfordring om, at designet bliver mere rengøringsvenligt, fortæller Per Tybjerg Aldrich.

Arbejds miljø – også for de mindste

Skolekontakt

Skolekonsulent Flemming Krogsgaard Jørgensen fra Sydals har modtaget en pris fra Fondet for Arbejderbeskyttelse for sine kurser og materialer til arbejdsmiljøundervisningen i folkeskole. Han er bl.a. manden bag troidene Ar og Mi

Blip-båt, åh Gud hvor går det godt. Alle kender Kim Larsens slager fra 1979. Ikke så mange ved, at den indgår i et undervisningsprogram i folkeskolen om arbejdsmiljø og arbejdsforhold.

Sangen er med i et færdigsyet skolemateriale, som gør det enkelt for folkeskolelærere at indpasse begrebet arbejdsmiljø i tværfaglige projekter under emnet "Uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering".

Forfatteren til materialet er skolekonsulent *Flemming Krogsgaard Jørgensen* fra Sydals. Han har i mere end 20 år arbejdet med et koncept, som har sat sit præg på både skolelovgivningen og den daglige undervisning. Da han blev udnævnt til skolekonsulent, indså han, at undervisning i arbejdslivet skal integreres i fag som historie, dansk og samtidsorientering, hvis ikke emnet skal ende på et sidespor.

Sorte pletter

Derfor gik han i gang med at lave kurser for lærere og tværfaglige undervisningsmaterialer med arbejdsmiljø og arbejdsforhold som indfaldsvinkelt. Under vejs fik Arbejdsmiljøfondet øje på hans indsats. Dermed startede et samarbejde, der har bredt sig som ringe i vandet.

Det første sæt undervisningsmaterialer til 8.-10 klasse, som blev udgivet af fondet, blev udsolgt på tre måneder. Senere blev Flemming Krogsgaard Jørgensen brugt som konsulent af både LO og DA, da de to organisationer

udarbejdede deres egne undervisningsmaterialer til skolerne om arbejdslivet. Også Arbejdstilsynet har trukket på ham i forbindelse med projektet "Job uden skader".

En kampagne fra Arbejdstilsynet om de unges arbejdsmiljø i 1990 med navnet "Sorte Pletter i Arbejdsmiljøet" dokumenterede, at det var relevant at gøre eleverne bevidste om sikkerhed og sundhed. AT's statistik viste nemlig, at unge var udsat for alvorlige arbejdsulykker og skader.

Arbejds miljø fra 1. klasse

Indsatsen for at bringe viden om arbejdsmiljø ind i skolen har sat sine spor i den nye folkeskolelov. Den siger, at også de helt små elever fra 1.-3. klasse skal have emnet arbejdsmiljø ind i undervisningen. Tidligere skete det først i 7. klasse.

Flemming Krogsgaard Jørgensen har været konsulent på det såkaldte ar-mi-projekt, hvor der bl.a. er fremstillet materiale om arbejdsmiljø til de mindste klasser i folkeskolen. I materialet indgår to troider, Ar og Mi. I januar 2000 udkommer næste skud på stammen – en kassette med tre sæt færdige undervisningsforløb til de mindste, mellemste og ældste klasser.

– Det har været de praktiske løsninger, der har optaget mig mest. Lærerne skal have noget, som kan bruges i dagligdagen. Jeg er glad og stolt over prisen. Men det er virkeligheden ude på skolerne, der tæller, siger han.

TV-serien »Plads til os alle« sendes på DR fra 23. januar

Kultur

Dokumentarfilmserien »Plads til os alle«, som i otte afsnit fortæller om den danske arbejderbevægelses historie, kommer i TV allerede fra januar. Det er DR 2, der sender serien første gang onsdag den 23. januar kl. 20 med genudsendelse på DR 1 ugen efter.

TV-serien er produceret af Gekko Medieproduktion i anledning af LO's 100-års jubilæum i 1998. Det var aftalt, at de otte afsnit skulle have været udsendt på TV 2, men da LO havde støttet produktionen økonomisk, måtte planerne opgives på grund af en meget snæver fortolkning af loven om sponsorstøtte. Loven forbyder politiske partier, arbejdsgiver- og fagforeninger samt religiøse bevægelser at sponsorere TV-programmer på DR og TV 2.

Flere partier i Folketinget har tilkendegivet, at de er parat til at drøfte loven om sponsorstøtte i forbindelse med en kommende ændring af medielovgivningen. På forhånd tegner der sig et flertal for at lempe på de restriktive regler, såfremt sponsorerne sikre producenterne fuld uafhængighed.

Imidlertid har LO nu valgt at trække sin sponsorstøtte til serien tilbage, fordi forudsætningerne for at engagere sig økonomisk i projektet er faldet bort

i og med, at serien ikke måtte vises i TV. Dermed er det ikke længere nødvendigt at afvente en lovændring, og serien kan udsendes allerede nu.

Arbejdermuseet og ABA

I stedet for LO er Arbejdermuseet og Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv gået ind som sponsorer, og da det er institutioner, som finansieres ved offentlig støtte, er de ikke omfattet af den aktuelle lov. At begge institutioner samarbejder med LO, som bl.a. bidrager med et årligt aktivitetstilskud, har ingen betydning i lovens forstand.

Både Danmarks Radios generaldirektør *Christian S. Nissen* og kulturminister *Elsebeth Gerner Nielsen* har givet udtryk for, at de er tilfredse med den valgte løsning. Men partiet Venstres mediepolitiske ordfører *Peter Rohde* vil kræve ministeren i samråd om sagen. Han mener, at der er tale om omgåelse af den gældende lov og ærgrer sig i øvrigt over, at ministeren ikke i stedet havde søgt om en dispensation. For det kunne hun have fået, hvis hun havde villet, fremgår det af Peter Rohdes udtalelser.

LO opretter vismandsråd for kulturen

Kultur

De kreative og sproglige kvalifikationer bliver mere efterspurgt på arbejdsmarkedet. Derfor skal der være flere kulturtilbud til alle – og ikke kun til de velstillede, siger LO-sekretær *Harald Børsting*

LO kunne i løbet af december – først i LO-Magasinet og siden i flere af landets større aviser – offentliggøre, at vi i begyndelsen af det nye år opretter et kulturelt vismandsråd. Medlemmerne er ikke udpeget endnu, men LO's sekretær på kulturområdet, *Harald Børsting*, forestiller sig, at rådet skal bestå af forskellige personer med indgående kendskab til det kulturelle og sociale liv.

Rådet skal tage temperaturen på den kulturelle og sociale udvikling og hvert år komme med debatoplæg om

kulturens tilstand. En rapport, der vel at mærke ligger tættere op ad medlemmernes hverdag og virkelighed, end de sædvanlige statistikker og prognoser.

Årsagen til det nye initiativ er, at LO mener, der er alt for store kulturelle uligheder her i landet. I en tid, hvor kreative og sproglige egenskaber bliver mere og mere efterspurgt på arbejdsmarkedet, er det vigtigt, at fagbevægelsen medvirker til, at så mange som muligt får de rette »redskaber« til at kunne klare sig.

– I øjeblikket er de kulturelle stor-

forbrugere ofte de mest velstillede, men sådan behøver det ikke at være. Der skal være flere tilbud til alle, og vismandsrådet skal være med til at udpege faldgruber og vigtige indsatsområder i det kulturelle landskab herhjemme, siger Harald Børsting.

Legater til unge kunstnere

Foruden vismandsrådet vil LO oprette en »kunstnervugge«, hvor vi hvert år uddeler fire legater til unge og lovende kunstnere, der gerne vil leve af deres arbejde. LO vil desuden etablere en årlig kulturkonference, hvor det vil være muligt for det kulturelle og det politiske miljø at udfordre og inspirere hinanden.

Intitativet fik en meget positiv

respons i aviserne, og i både Aktuelt og Jyllands-Posten udtalte medieforsker Peter Duelund, at det er »en god idé« med de kulturelle vismænd. Kulturdebatten skal nemlig lukkes ud af de vante rammer, hvis den skal overleve.

– Vi skal væk fra den blindgyde, hvor man regner med, at kulturen er noget, staten og det offentlige tager sig af. Vi går jo fra industri- til informationsfundet, og problemstillingerne bliver i stigende grad kulturelle frem for økonomiske og sociale. Vi ser, at kapitalen flytter fra det materielle til det immaterielle. Derfor vil det også fremover få større betydning for hver enkelt, at man har tilegnet sig en form for kulturel kapital, siger Peter Duelund til Aktuelt.

Behov for dialog om ny førtidspension

Månedens indlæg

Et kommende førtidspensionssystem skal være mere retfærdigt og mere forpligtende end det, vi kender i dag, skriver Willy Sahl i Månedens indlæg. Han mener, at førtidspensionister med en væsentlig resterhvervsevne fortsat skal kunne udsluses til arbejdsmarkedet

Af Willy Sahl, LO-amsformand og medlem af Det sociale Nævn i Sønderjylland

Samfundets ressourcer er begrænsede. Det anerkendes af enhver seriøs politiker. Derfor er det en god idé at ændre prioriteringer i samfundshusholdningen og omlægge ressourcer, når udviklingen kræver ny lovgivning. Men det er også en god idé at tage en politisk debat – som samtidig forpligter befolkningen – før man vedtager store og vigtige reformer.

I forbindelse med finansloven for år 2000 har regeringen indgået en rammeaftale om en førtidspensionsreform, som støttes af partier både til venstre og højre i folketingsalen. Denne aftale skal udmøntes i den kommende tid, og det er mit håb, at intentionerne om at

sikre en stærkere sammenkobling af arbejdsmarked og sociallovgivning vil blive fastholdt i de forestående forhandlinger.

Som det er nu, er der ingen tvivl om, at det nuværende førtidspensionssystem er slidt op. På den ene side er det meget ressourcekrævende i bevillingsfasen. Og på den anden side er det er uforståeligt og uigennemsigtigt for befolkningen, ligesom der »i systemet« kun er ringe interesse for, hvilke muligheder førtidspensionister har på arbejdsmarkedet.

Virksomhederne har svigtet deres rolle. Arbejdsmarkedets parter har udvist passivitet ved ikke at følge tilstrækkeligt op på de sociale kapitler i overenskomsterne. Virksomhedsrevidering, arbejdsfastholdelse for sygedagpengemodtagere, fleksjob og

skånejob er ikke blevet de hjørnesteene i arbejdsmarkedspolitikken, som der var lagt op til.

Det overordnede mål for den kommende førtidspensionsreform må derfor være at skabe et pensionssystem, der er forståeligt for befolkningen, og som er mere retfærdigt og forpligtende end det system, vi kender i dag.

I Sønderjylland er den samlede arbejdsstyrke på godt 130.000 personer. Hertil kommer ca. 14.000, som er på førtidspension. Af disse er 3.500 på højeste førtidspension. De øvrige ca. 10.000 får ikke højeste førtidspension og har derfor – efter samfundets opfattelse – en resterhvervsevne i behold.

Imidlertid har samfundet ingen særlig stor forpligtelse til at tilbyde beskæftigelse eller stille krav over for den resterhvervsevne, der er tilbage. Det er derfor nødvendigt, at den kommende førtidspensionsreform knyttes sammen med arbejdsmarkedspolitikken. Det kan man bl.a. gøre ved at splitte førtidspensionen op i to dele:

1. Vi skal skabe en ny definition på dem, der ikke kan klare et job, og som på ingen måde kan tilbagesluses til arbejdsmarkedet. Et bud kunne være, at har man mistet 75 -80 pct. af erhvervsevnen, så er en genplacering ikke mulig, og man tilkendes derfor højeste førtidspension. Denne gruppe hører til i det kommunale system og dermed under Socialministeriet.

2. Den gruppe, der er tilbage, og som i Sønderjylland er på 10.000 personer, skal naturligvis også have en førtidspension. Om deres resterhvervsevne skal opdeles i to eller tre grupper, er ikke så afgørende. Men hele denne gruppe skal bibeholdes i arbejdsmarkedssystemet.

Pensionens størrelse kan for begge grupper tage udgangspunkt i højeste dagpengesats ved ledighed, såvel for dem, der kommer på højeste førtidspension og dem, der har en resterhvervsevne. Det vil f.eks. betyde, at er man 50 pct. invalid, skal man have 50 pct. af højeste dagpengesats i pension og 50 pct. i arbejdsløshedsunderstøttelse.

Det afgørende er, at de, der har en resterhvervsevne, forbliver i arbejdsmarkedssystemet. Det regionale arbejdsmarkedsråd og dermed AF-systemet skal derfor som en naturlig del af formidlingsarbejdet udsluse de pågældende til arbejdsmarkedet.

Arbejdsmarkedets parter har en klar interesse i, at så mange som muligt af den erhvervsaktive del af arbejdsstyrken er i arbejde. Parternes opgave er at gå i dialog med virksomhederne, de lokale faglige organisationer og tillidsmændene på arbejdspladserne.

Det er på det socialpolitiske område, den danske velfærdsmodel skal stå sin prøve. For det er her, solidariteten med de svageste skal realiseres.

Bidrag til rubrikken "Månedens indlæg" kan indsendes til redaktionen "LO-Link" via Net-Dialog på adressen: lolink_post_kasse. Eller via e-mail: link@lo.dk